

УДК 339.1

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/30.15>**Македон В.В.**доктор економічних наук, професор
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-8131-0235>**Лошак В.О.**аспірант
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5207-5392>

МІЖНАРОДНІ ТОРГОВЕЛЬНІ ВІЙНИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА МАКРОЕКОНОМІЧНІ СИСТЕМИ КРАЇН СВІТУ

Стаття аналізує світову економіку, зосереджуючись на взаємозв'язках та динаміці між країнами-експортерами та імпортерами. Зокрема, у 2022 році провідні позиції в світовій торгівлі займають Китай, Сполучені Штати Америки та Німеччина, демонструючи значний обсяг імпорту та експорту, що підкреслює їхнє домінування у глобальній економіці. Автори відзначають, що світовий ринок характеризується регіональною структурою, де певні регіони спеціалізуються на промислових товарах, тоді як інші – на сировинних. Глобальні торговельні конфлікти мають різноманітний вплив на економіки країн, включаючи зростання цін, зменшення обсягів міжнародної торгівлі, падіння рівня інвестицій, а також геополітичні наслідки. Стаття розглядає особливості регіональних економічних систем.

Ключові слова: світова торгівля, торговельні конфлікти, глобальний ВВП, світовий ринок, макроекономічні показники, світовий експорт та імпорт.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження полягає в тому, що торговельні війни суттєво впливають на глобальну економічну стабільність і стратегічне планування як країн, так і корпорацій. В умовах глобалізації та взаємозалежності національних економік, конфлікти між ключовими економічними гравцями, такими як США та Китай, мають далекосяжні наслідки. Подібні конфлікти не тільки впливають на двосторонні економічні відносини, але й переформатовують глобальні торговельні ланцюги, створюють нові економічні альянси та змінюють міжнародні правила гри. Вони також стають каталізатором для розвитку нових технологій та бізнес-стратегій, що призводить до зміни ландшафту світової торгівлі. Дослідження цієї теми дозволить глибше зрозуміти механізми та наслідки торговельних війн, а також розробити рекомендації для бізнесу та урядів щодо адаптації до змінюваних умов міжнародної торгівлі. Враховуючи величезний вплив, який торговельні війни мають на економіки країн та добробут населення, ця тема є надзвичайно важливою та актуальною для дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Як зазначають Буе А., Лаборд Д. [6], торговельні конфлікти завжди були предметом гарячих обговорень серед фахівців, державних діячів та суспільства в цілому. Більшість спеціалістів визнає, що вони можуть служити засобом для економічного домінування та конкурентної боротьби на міжнародній арені.

В роботі Калужної Н. [1] говориться, що економічні протистояння можуть негативно позначитися на глобальній економіці та міждержавних зв'язках, викликаючи скорочення торговельних потоків, інфляційні процеси та загальний спад економічної активності. Тому необхідно знаходити компроміс між захистом національних інтересів та підтримкою принципів вільної торгівлі для гарантії світової економічної стабільності.

Як зазначає Федотова Ю. [5], в контексті взаємозв'язку між економічною конкуренцією та економічною експансією з торговельними війнами слід зазначити, що така конкуренція може служити запальником міждержавних економічних конфліктів. Коли корпорації різних держав прагнуть домінувати на ринках, вони можуть вдаватися до стратегій, спрямованих на збільшення своєї присутності, що, у свою чергу, може викликати торговельні розбіжності.

Мета статті. Мета дослідження полягає в аналізі та оцінці впливу міжнародних торговельних конфліктів на ключові макроекономічні показники та структуру світової економіки.

Виклад основного матеріалу дослідження. Світова економіка є системою, що інтегрує економічні процеси понад 200 національних економік, які займаються обробкою, виробництвом та споживанням продукції на глобальному рівні. В рамках сучасної світової економічної системи країни обмінюються не лише кінцевими товарами, але й проміжними ресурсами, що формують складну мережу економічних відносин на міжнародному рівні. Однією з ключових особливостей сучасної світової торгівлі є наявність двосторонніх відносин, де більшість країн експортують товари до певної країни та одночасно імпортують товари з цієї ж країни [1, с. 32].

У 2022 р. провідне місце серед країн-експортерів та імпортерів у світовій торгівлі товарами зайняли Китай, США та Німеччина. Перші три країни в рейтингу здійснюють більше імпорту, ніж наступні сім разом (6036 млрд дол. США проти 4416 млрд дол. США) [13]. У топ-10 країн, які найбільше залежать від імпорту, та топ-10 країн, які найбільше залежать від експорту, входять одні й ті самі десять країн, але порядок їх розташування у рейтингах (табл. 1).

Світовий ринок відзначається чітко вираженою регіональною структурою. Переважно промислові

Таблиця 1 – Топ-10 найбільших країн експортерів / імпортерів за підсумками 2022 р.

Країна експортер	Обсяг експорту, млрд дол. США	Країна імпортер	Обсяг імпорту, млрд дол. США
Китай	2487	США	2614
США	1664	Китай	2136
Німеччина	1561	Німеччина	1286
Японія	738	Японія	749
Нідерланди	723	Великобританія	674
Республіка Корея	605	Франція	673
Франція	582	Нідерланди	646
Гонконг, Китай	569	Гонконг, Китай	628
Італія	547	Республіка Корея	535
Великобританія	486	Індія	511

Джерело: [13]

товари експортуються з Північної та Центральної Америки, Європи, Південної, Східної та Південно-Східної Азії. Інші регіони зосереджені на експорті сировинних товарів, за винятком Бразилії, Південної Африки, Нігерії та деяких країн Північної Африки. Основні експортери палива розташовані на північному узбережжі Південної Америки, у Середній та Північній Африці, а також у Західній та Центральній Азії. У Африці на сировину припадає три чверті товарного експорту, в Америці – половина, а в країнах що розвиваються Азії та Океанії – лише чверть [10].

Глобальні впливи торговельних конфліктів можуть мати різноманітний характер і сягати далеко за межі економічних показників, торкаючись геополітичних відносин між державами. Ось декілька потенційних наслідків таких конфліктів (табл. 2).

Зростання цін та обмеження імпорту можуть підвищити вартість життя для споживачів. Це найбільше вдарить по країнах із слабким економічним становищем, де громадяни можуть бути обмежені в здатності купувати необхідні ресурси. Торговельні конфлікти можуть підірвати міжнародну політичну рівновагу. Незважаючи на деякі реформи в міжнародній системі торгівлі, вони значно відстають від сучасних вимог. Останніми роками спостерігається замороження або призупинення взаємних багатосторонніх переговорів, а консультації частіше зводяться до дво- чи тристоронніх дискусій між партнерськими країнами (табл. 3).

Наразі конфлікт знаходиться на своєрідній паузі завдяки «Першій фазі» торговельної угоди. Однак вже завдана шкода від конфлікту має значний вплив не тільки на економіки країн-учасників, але й на сві-

Таблиця 2 – Потенційні наслідки торговельних конфліктів у світі

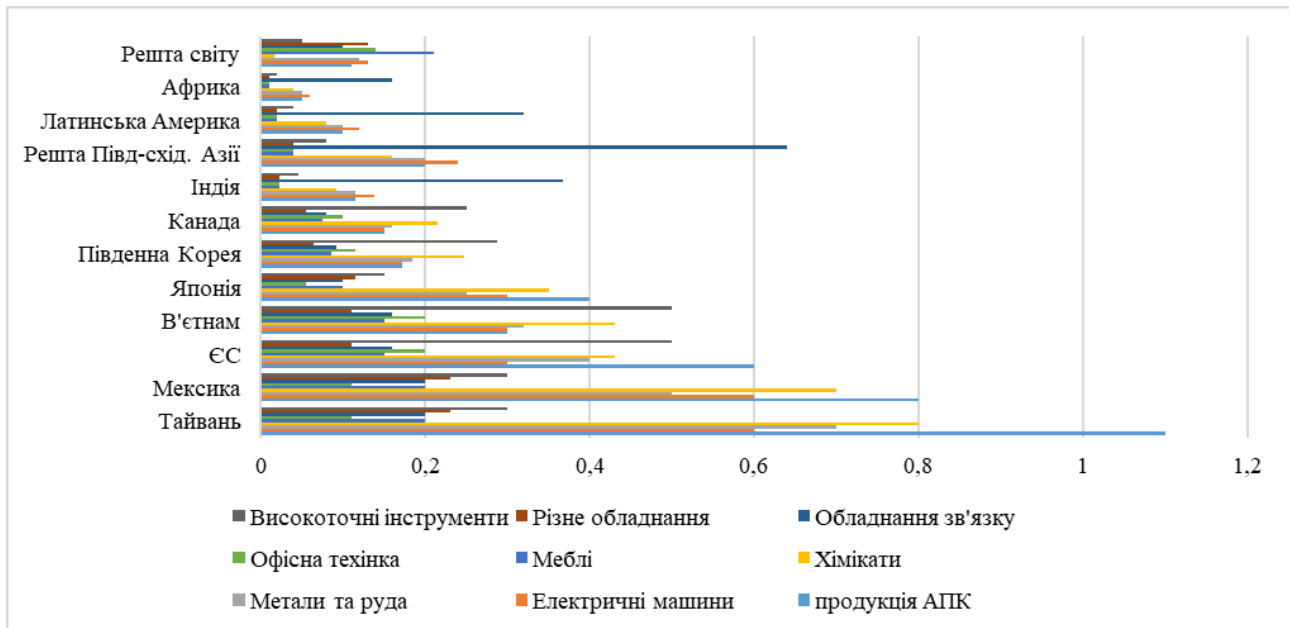
Наслідки торгової війни	Опис наслідку
Зростання цін	Внаслідок торговельних конфліктів держави можуть вводити строгі митні ставки та обмеження, що викликає подорожчання імпортованих товарів. Це може підштовхнути до інфляції та втрати покупної здатності населення.
Зменшення обсягів міжнародної торгівлі	Конфлікти можуть скорочувати торговельний обіг між країнами, завдаючи удару по їхньому ВВП та ринку праці. Також можливе обмеження доступності певних товарів і сервісів для споживачів.
Падіння рівня інвестицій	Інвестори можуть втратити інтерес до країни, що опинилася в центрі торговельної війни, що призведе до скорочення інвестицій та гальмування розвитку економіки.
Геополітичні наслідки	Торговельні розбіжності між крупними гравцями на світовій арені, такими як США та Китай, можуть поглиблювати геополітичні розбіжності та впливати на стабільність міжнародних відносин.
Зростання ризику рецесії	Економіки країн-учасниць конфлікту можуть зіткнутися зі спадом, що в свою чергу призведе до спаду споживчої активності та обмеження економічного зростання.

Джерело: [1; 2]

Таблиця 3 – Основні показники зміни обсягу глобального ВВП у 2020–2022 рр.

Країни / Показники	Номинальний ВВП, млрд дол. США			Зростання реального ВВП, % до попереднього року		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Глобальний	84 836	88 081	93 085	3,2	2,8	2,9
США	20 513	21 482	22 289	2,9	2,3	2,2
Євро-зона	13 421	13 697	14 363	1,8	1,1	1,6
Китай	13 378	14 365	15 986	6,6	6,2	6,0
Країни що розвиваються	35 435	37 047	39 912	4,7	4,4	4,6
Частка країн що розвиваються у глобальному ВВП, %	41,8	42,1	42,9	4,9	4,6	4,8

Джерело: [13]

Рисунок 1 – Підсумки трансформації світової торгівлі, викликаної торговельними війнами, за рядом країн світу та регіональних груп (перше півріччя 2023 р.), (млрд дол. США)

Джерело: [10; 12]

тову економіку загалом. За оцінками, торгова війна зменшила світовий ВВП на 1% за час конфлікту. Рік 2022 виявився часом уповільнення світової економіки через воєнну агресію росії, що продовжує негативно впливати на глобальну ситуацію. Від військового конфлікту деякі країни постраждали більше, інші – менше, тому для більш глибокого аналізу буде розглянуто окремі регіони (рис. 1) [7].

У Північній Америці, зокрема в Канаді, торговий конфлікт не мав значно негативного впливу. Насправді, ситуація виявилася вигідною для Канади, оскільки експорт як до США, так і до Китаю збільшився. Продукти, такі як соя, комп'ютерні чіпи, омари та інші товари, стали особливо затребуваними для експорту на китайський ринок. Канадська економіка демонструє помірне зростання, і більшість економічних показників є позитивними [12].

Європа відчула більший вплив від наслідків торговельної війни. Німецькі компанії, що спеціалізуються на виробництві автомобілів вищого класу та складних промислових машин, які зазвичай домінують на ринку, стикнулися з певними труднощами через загальмовану глобальну торгівлю. В Європі спостерігається зниження експорту та промислового виробництва, а також скорочення кількості робочих місць (рис. 2). Незважаючи на повільне економічне зростання в Європі, торговий конфлікт між Китаєм та США може відкрити нові можливості для деяких європейських секторів [14].

Європейське фабричне устаткування, автомобілі, хімічна продукція, літаки та комп'ютерні мікросхеми можуть потенційно замінити американські товари на китайському та світовому ринках. З огляду на останні події, зокрема агресивну політику США щодо Європейського Союзу та можливу торговельну війну між цими регіонами, Європа та Китай поступово наближаються один до одного. У майбутньому Китай може збільшити

інвестиції в Європу у рамках ініціативи «Один пояс, один шлях», а також збільшити товарообіг [4].

Азія. Торгова війна негативно позначилася на експорті країн Азії. Японія, Південна Корея, Індія та Індонезія зіткнулися зі значним спадом у міжнародній торгівлі. Однак цей спад може бути короткочасним, а в довгостроковій перспективі країни, такі як В'єтнам, Малайзія та інші, можуть отримати значний імпульс для економічного розвитку завдяки переорієнтації виробництва з Китаю до цих країн. Хоча така тенденція вже помітна, вона наразі не має великого масштабу і потребує часу та інвестицій в інфраструктуру та виробничі потужності. Також із таким розвитком подій пов'язані певні ризики, зокрема погіршення відносин із США у разі швидкого зростання торговельного надлишку [3].

Інші країни регіону, які є партнерами Китаю, змогли зайняти ніші, що виникли внаслідок змін у торговельних потоках. Дійсно, поруч із помітним скороченням частки Китаю у регіональному експорті до США (на понад 5,6%), зросли частки інших глобалізованих країн регіону, зокрема Кореї, Таїланду, В'єтнаму (табл. 4). Зрозуміло, що короткостроковий період не дає повного уявлення про вплив тарифів на експортні показники країн Південно-Східної Азії. Особливо, враховуючи, що деякі тарифи можуть бути скориговані або змінені у найближчому майбутньому. Проте навіть квартальні показники вже демонструють важливі виклики (та активні спроби їх подолання) для партнерських країн.

Як вже зазначалося, торговельна війна загострилася після того, як Китай девальгував свою національну валюту, що США розцінили як маніпуляцію. Ця ситуація вплинула не лише на Китай, але й на всю Азію в цілому, оскільки дев'ять азіатських країн були включені до списку країн, що спостерігаються за можливими валютними маніпуляціями. Це у майбутньому може ускладнити укладання торгових угод з США [9].

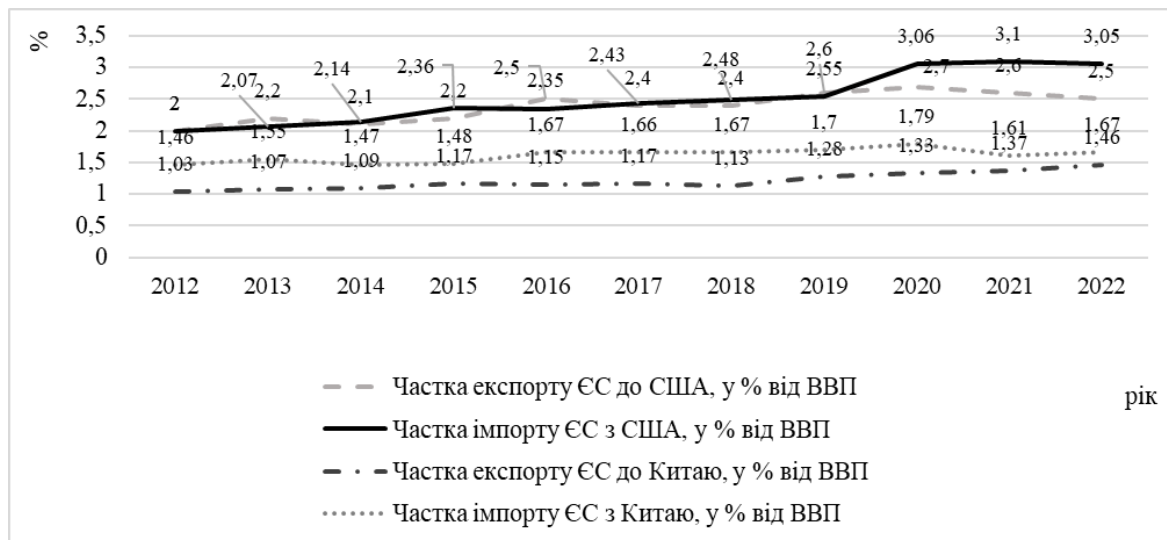

Рисунок 2 – Динаміка зростання рівня залежності економіки ЄС від експорту до США та Китаю у період 2012–2022 рр.

Джерело: [7; 8]

Таблиця 4 – Частка країн у регіональному загальному експорті до США, % країни у загальному експорті у 2021–2022 рр.

Країна	2021	2022	Зміна, у %
Китай і Гонконг	69,7	64,1	-5,63
Корея	9,16	10,67	1,51
Таїланд	4,33	5,76	1,43
В'єтнам	6,00	7,41	1,41
Тайвань	5,48	6,57	1,10

Джерело: [9]

Латинська Америка знаходиться у складній ситуації, адже країни цього регіону змушені обирати між двома своїми найбільшими торговельними партнерами. За останні роки Китай зумів випередити США у цій ролі, що викликає невдоволення з боку США, оскільки китайці посилюють свої позиції у регіоні, який має стратегічне значення для Америки. З одного боку, ця ситуація може здатися вигідною для Латинської Америки, але в дійсності вона несе в собі ризики. Без залежності від подальшого розвитку конфлікту, регіон може втратити одного зі своїх ключових торговельних партнерів. Економіки, що розвиваються, відчувають найсильніший удар, оскільки інвестори, нервуючи через торговельну війну, зменшують потоки інвестицій або переходять до інвестицій з нижчим рівнем ризику, що сповільнює економічне зростання [11].

На Середньому Сході, ще до початку 2020 р., очікувалося, що тривала торгова війна може суттєво знизити експорт нафти. І справді, на початку року експорт нафтопродуктів різко зменшився через епідемію спочатку в Китаї. Завдяки загальнонаціональному карантину у цій країні, попит на нафту знизився, враховуючи, що Китай є одним з найбільших світових імпортерів нафти.

Африка, хоча й не є прямим учасником торговельної війни між США та Китаєм, вже відчуває її

наслідки. Американські тарифи сприяли зниженню цін на товари, місцеві валюти та основні фондові біржі на всьому континенті, послаблюючи довіру інвесторів до Африки. Крім того, очікуване уповільнення економіки Китаю також негативно впливає на експорт та доходи урядів багатьох африканських країн, особливо з огляду на високу залежність Африки від Китаю у багатьох сферах. Більшість африканського експорту складається з сировини та продукції без доданої вартості, що робить африканський експорт особливо вразливим до падіння обсягів та цін на світових ринках. В цілому, можна припустити, що тенденція орієнтування Африки на Китай продовжиться [3].

Наприкінці 2018 р. Китай розпочав розширення торговельної інтеграції з Африкою. На форумі співробітництва між Китаєм та Африкою обидві сторони розробили спільну стратегію та трирічний план дій, маючи на меті поглиблення співпраці у різних сферах, включаючи збільшення торгівлі, підтримку африканської промисловості та зміцнення безпеки.

Торгова війна також має вплив на Україну. Упродовж останніх п'яти років Україна активно змінювала свої торговельні відносини з Росією на європейські та світові ринки. За цей час Китай став важливим економічним партнером, зайнявши значне місце у географічній структурі українського експорту. Торговельний конфлікт між США та Китаєм впливає на українську економіку, зокрема на експорт руд, зернових та соняшникової олії, хоча в 2019 р. зниження обсягів експорту цієї продукції не спостерігалось [11].

У контексті торговельних відносин між США та Китаєм, зростання експорту з України до Китаю є наслідком підвищення імпорتنих мит США, що сприяло заміні дорогих американських товарів на українські. Між 2018 та 2020 рр., експорт з України на китайський ринок значно зріс, досягнувши 7,1 млрд дол. США у 2020 р., що в 3,6 рази більше, ніж у 2017 р. Основними експортними товарами є кукурудза, соняш-

никова олія, залізна руда та відходи харчової промисловості. Зокрема, зростання експорту зерна можна вважати прямим наслідком заміни американських постачальників на українських [9].

Американо-китайська торгова війна впливає на зовнішню торгівлю України, створюючи як ризики, так і нові можливості для зростання українського експорту до Китаю, особливо в умовах зменшення частки США на китайському ринку. Китай вже став одним із пріоритетів української зовнішньої політики, що позначається на стрімкому збільшенні обсягів двосторонньої торгівлі, яка набирає обертів з 2015 р. (рис. 3).

У 2020 р. експорт України до Китаю показав значне зростання на 49,4% порівняно з попереднім роком (2019 р. мав зростання на 63,3%), тоді як імпорт з Китаю знизився на 10,7% (у 2019 р. було зафіксовано зростання на 20,9%). При цьому за останні два роки обсяг експорту в Китай зріс майже удвічі, з 2,2 мільярда до 7,1 млрд дол. США. Відтак, Китай виявився провідним експортним напрямком для України, забезпечуючи 14,4% від загального обсягу експорту (у 2019 р. – 7,2%), що є значно більшим, ніж частки 6,7% та 5,5% в Польщі та Росії відповідно. Головними експортними товарами України в 2020 р. були продукція агропромислового комплексу [7].

Зокрема, за рік Україна експортувала продукцію рослинництва на суму 12,1 млрд дол. США, що становило 24,1% від загального експорту країни. Експорт зернових культур досяг 9,8 млрд дол. США, або 20,2% від усього експорту. Другим за важливістю напрямком був експорт металургійної продукції, де Україна продала металів та виробів на 8,98 млрд дол. США (18,3% від загального експорту). Третім найбільшим напрямком експорту були жири та олії, на які припало 6,1 млрд дол. США (12,1% від загального обсягу експорту), зі зростанням на 24% [12].

У 2020 р. основною статтею експорту України в Китай стали мінеральні продукти, на суму 2,6 млрд дол. США. Після них йшла продукція рос-

линництва на суму 1,9 млрд дол. США, включно з кукурудзою на 1,4 млрд дол. США та ячменем на 470 млн дол. США. Також значні показники мали жири та олії – 1,14 мільярда, недорогоцінні метали – 627 млн дол. США, готові харчові продукти – 505 мільйонів, інші товари – 230 млн дол. США та деревина – 127 млн дол. США.

У контексті торгової війни між США та Китаєм, Україна зайняла частку американського імпорту кукурудзи в Китай. Продажі української кукурудзи в Китай зросли з 26 млн дол. США у 2013 р. до 901 млн дол. США у 2019 р. та 1,38 мільярда у 2020 р. В той же час, продажі кукурудзи з США впали з 847 до 75 млн дол. США [7].

Однак, варто відзначити, що Україна в основному експортує в Китай сировину та продукцію низької якості, які легко замінюються. В той час як Китай експортує промислове обладнання та складні товари. При цьому на три види товарів припадає 70-80% українського експорту до Китаю. Це створює обмеження для української економіки, оскільки такий експорт не створює багато робочих місць або значної доданої вартості. Виробництво цих товарів також вразливе до світових цінових коливань, конкуренції та протекціоністської політики. Оскільки український експорт становить приблизно третину ВВП країни, тенденції в світовому аграрному секторі мають велике значення для її макроекономічної стабільності та міжнародної торгівлі.

Україна має можливості для розширення експорту в Китай у короткостроковій перспективі, з огляду на поточне врегулювання торговельних суперечок між США та Китаєм, а також конкуренцію інших країн за китайський ринок. Ефективність реалізації цих можливостей залежить від оперативності відповіді виробників на нові умови та від державної підтримки у просуванні українського експорту в Китай [13].

Висновки. Встановлено, що поява світових торгових конфліктів тісно пов'язана з розвитком міжна-

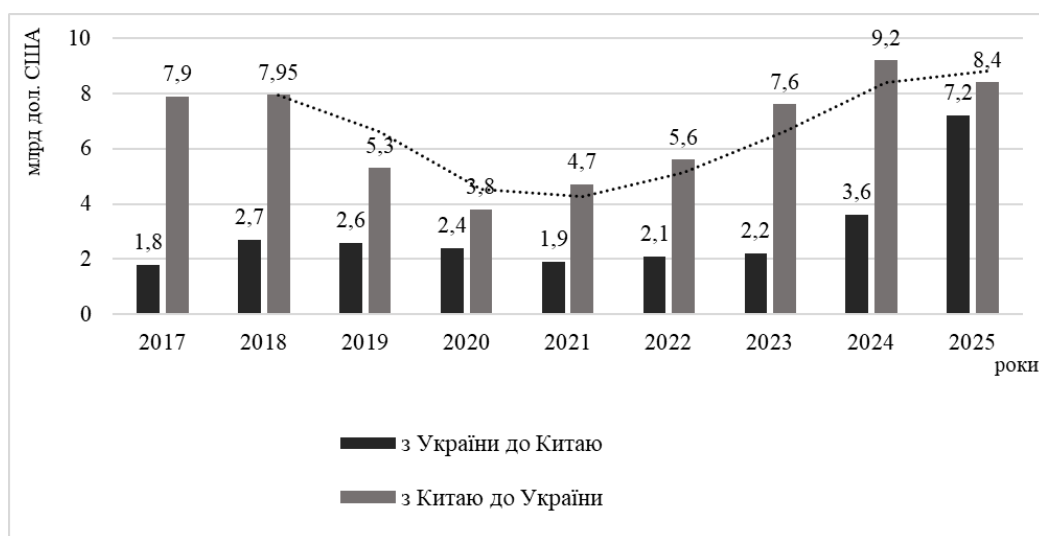

Рисунок 3 – Двостороння торгівля товарами між Україною та Китаєм за 2012–2020 рр. і прогноз до 2025 р. (млрд дол. США)

Джерело: [11]

родної торгівлі. Причини торгових війн часто лежать у конкуренції на світовому ринку та прагненні країн захистити свої економічні інтереси. Головна мета таких конфліктів – захист національних інтересів і максимізація вигоди від міжнародної торгівлі. Одна з цілей торговельної війни між США та Китаєм – зменшення торговельного дисбалансу та збільшення американського експорту в Китай. Китай використовує різноманітні економічні інструменти для захисту своїх виробників і зміцнення своєї глобальної позиції.

Продемонстровано, що політика санкцій, яку проводять такі впливові конкуренти, як Європейський Союз, Китай та США, створює як ризики, так і мож-

ливості для України в сфері зовнішньоекономічних відносин, обмежуючи простір для маневрування без ризику для стратегічного партнерства. Оцінка впливу тарифних обмежень на інтереси третіх країн ускладнюється відсутністю довготривалих даних, що ускладнює точне визначення впливу торговельної війни на українські експортні показники. Однак, явною ознакою такого впливу є зростання китайського попиту на деякі українські сировинні товари через підвищення цін на американський експорт та зменшення експорту української металопродукції в Європейський Союз внаслідок тарифних бар'єрів на імпорт цих товарів з США та Європи.

Список використаних джерел:

1. Калюжна Н. Г. Міждержавні торговельні конфлікти як уособлення політики неопротекціонізму. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2019. № 1(69). С. 30–33.
2. Македон В. В., Байлова О. О. Оцінка витратних складових та інвестиційних ризиків підприємств реального сектора економіки. *Економіка та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2023. № 1 (127). С. 68–76. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2023-1-9>
3. Македон В. В., Волошко Н. О. Вплив транснаціональних корпорацій на реалізацію цілей сталого розвитку. *Інфраструктура ринку*. 2023. Вип. 70. С. 8–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct70-2>
4. Македон В. В., Михайленко О. Г. Забезпечення конкурентоспроможності міжнародного страхового ринку на засадах порівняльних детермінант. *Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Економічні науки*. 2022. № 3(66). С. 13–20. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4536/66-2>
5. Федотова Ю. В. Передумови виникнення, види та механізм вирішення конфліктних ситуацій у міжнародній торгівлі. *Держава та регіони. Серія : Економіка та підприємництво*. 2020. № 3 (114). Частина 1. С. 18–22. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-3-3>
6. Bouët A., Laborde D. US Trade Wars with Emerging Countries in the 21st Century Make America and Its Partners Lose Again Guide. Washington, D.C. : International Food Policy Research Institute, 2017. URL: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/twec.12719?af=R>
7. Economic indicators. URL: <https://www.commerce.gov/data-and-reports/economic-indicators> (дата звернення: 02.01.2024).
8. National Bureau of Statistics of China. Data Platform. URL: <http://www.stats.gov.cn/english/> (дата звернення: 02.01.2024).
9. The Real Economy. URL: https://rsmus.com/middle-market/the-real-economy.html?cmpid=ppc:509750-econ-tre-non-brand-economic-trends-g:bb01&gclid=Cj0KCCQiAo-yfBhD_ARIsANr56g6xb99vdrYS68aDF1MSpvgTsM0JG-MKF1cNjzIbF-ALHtAaBZvc_yIaAphNEALw_wcB (дата звернення: 02.01.2024).
10. The World Bank Data. United States. URL: <https://data.worldbank.org/country/US> (дата звернення: 03.01.2024).
11. Trade. OECD. URL: <https://www.oecd.org/trade/>
12. U.S. Quarterly Economic Forecast. URL: <https://economics.td.com/us-quarterly-economic-forecast> (дата звернення: 03.01.2024).
13. World economic outlook. URL: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO> (дата звернення: 03.01.2024)
14. World Tariff Profiles. WTO. URL: https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/world_tariff_profiles19_e.htm (дата звернення: 03.01.2024).

References:

1. Kalyuzhna, N. G. (2019). Mizhderzhavni torhovel'ni konfliktky yak uosoblennya polityky neoproteksionizmu [Interstate trade conflicts as an embodiment of neo-protectionism policy]. *Problems of the systemic approach in economics*, 1(69), 30–33.
2. Makedon, V. V., Baylova, O. O. (2023). Otsinka vytratnykh skladovykh ta investytsiynykh ryzykiv pidpryyemstv real'noho sektora ekonomiky [Assessment of cost components and investment risks of enterprises of the real sector of the economy]. *State and regions. Series: Economics and Business*, 1(127), 68–76. DOI: <https://doi.org/10.32782/1814-1161/2023-1-9>
3. Makedon, V.V., Voloshko, N.O. (2023). Vplyv transnatsional'nykh korporatsiy na realizatsiyu tsiley staloho rozvytku [The influence of transnational corporations on the implementation of sustainable development goals]. *Infrastruktura rynku*, 70, 8–14. DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastruct70-2>
4. Makedon V. V., Mykhaylenko O. H. (2022). Zabezpechennya konkurentospromozhnosti mizhnarodnoho strakhovoho rynku na zasadakh porivnyal'nykh determinant [Ensuring the competitiveness of the international insurance market on the basis of comparative determinants]. *Naukovi pratsi Mizhrehional'noyi Akademiyi upravlinnya personalom. Ekonomichni nauky*, 3(66), 13–20. DOI: <https://doi.org/10.32782/2523-4536/66-2>
5. Fedotova, Yu.V. (2020). Peredumovy vynyknennya, vydy ta mekhanizm vyrishennya konfliktnykh sytuatsiy u mizhnarodniy torhivli. Derzhava ta rehiony [Prerequisites for the occurrence, types and mechanism of conflict resolution in international trade]. *State and regions. Series: Economics and Business*, 3(114), 1, 18–22. DOI: <https://doi.org/10.32840/1814-1161/2020-3-3>
6. Bouët, A., Laborde, D. (2017). US Trade Wars with Emerging Countries in the 21st Century Make America and Its Partners Lose Again Guide. Washington, D.C.: International Food Policy Research Institute. Available at: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.1111/twec.12719?af=R>
7. Economic indicators (2023). Available at: <https://www.commerce.gov/data-and-reports/economic-indicators> (accessed 02 January 2024).
8. National Bureau of Statistics of China. Data Platform (2023). Available at: <http://www.stats.gov.cn/english/> (accessed 02 January 2024).

9. The Real Economy (2023). Available at: https://rsmus.com/middle-market/the-real-economy.html?cmpid=ppc:509750-econ-tre-non-brand-economic-trends-g:bb01&gclid=Cj0KCCQiAo-yfBhD_ARIsANr56g6xb99vdrYS68aDF1MSpvgTsM0JG-MKF1cNj-zlbF-ALHtAaBZvc_ylaAphNEALw_wcB (accessed 02 January 2024).
10. The World Bank Data. United States (2023). Available at: <https://data.worldbank.org/country/US> (accessed 03 January 2024).
11. Trade. OECD (2023). Available at: <https://www.oecd.org/trade/> (accessed 03 January 2024).
12. U.S. Quarterly Economic Forecast (2023). Available at: <https://economics.td.com/us-quarterly-economic-forecast> (accessed 03 January 2024).
13. World economic outlook (2023). Available at: <https://www.imf.org/en/Publications/WEO> (accessed 03 January 2024).
14. World Tariff Profiles (2017). WTO. Available at: https://www.wto.org/english/res_e/publications_e/world_tariff_profiles19_e.htm (accessed 03 January 2024).

Makedon Viacheslav, Loshak Viacheslav
Oles Honchar Dnipro National University

INTERNATIONAL TRADE WARS AND THEIR IMPACT ON THE MACROECONOMIC SYSTEMS OF THE COUNTRIES OF THE WORLD

The modern world economy is a complex system integrated with the economic processes of more than 200 national economies engaged in processing, production and consumption of products at the global level. This system is characterized not only by the exchange of final goods, but also of intermediate resources, forming a network of international economic relations. The article analyzes the world economy, focusing on the interrelationships and dynamics between exporting and importing countries. In particular, in 2022, the leading positions in world trade are occupied by China, the United States and Germany, demonstrating a significant volume of imports and exports, which emphasizes their dominance in the global economy. The authors note that the world market is characterized by a regional structure, where certain regions specialize in manufactured goods, while others specialize in raw materials. Global trade conflicts have a variety of effects on national economies, including rising prices, declining international trade, falling investment levels, and geopolitical implications. The article examines the peculiarities of regional economic systems. For example, in North America, Canada is showing moderate economic growth thanks to increased exports, while Europe is experiencing more difficulties due to a slowdown in global trade, particularly in the industrial sector. In Asia, the trade war has negatively affected exports, but has opened up new opportunities for countries in the region, such as Vietnam and Malaysia. The trade conflict between the United States and China had a significant impact on Ukraine's foreign trade, particularly on exports to China, which increased significantly in 2020. Ukraine is reorienting itself to the export of various goods, which opens up new opportunities for the growth of the Ukrainian economy. The study provides an in-depth analysis of the world economy and its regional features, highlighting the importance of global economic relations and the impact of international trade conflicts on various countries and regions of the world.

Key words: world trade, trade conflicts, global GDP, world market, macroeconomic indicators, world export and import.

JEL classification: F10, K20, L19